

CIN manibus, Inter manus &c.

Versari inter manus, conferre manus, afferre manus, in/ ferre manus, in manu, in manum, in manus, in mani bus, de manibus, ad manum, ad manus, sub manu, sub ma nus, per manus, præ manibus, præ manu, dare manus, ten dere manus, tollere manus, inter manus, iniçere manus, ad mouere manus, manu asserere, abstinere manus, continere manus : quo modo loquendi præstantissimi illi autores usi sunt, frequentissime positum repperi: id etiam obserua tione, & imitatione maxime dignum.

CIN manibus est, hoc est, paratum, & in promptu est.

Cicero Attico: Non quo aliquid me iuuene posses, quippe res est in manibus: tu autem abes longe gentium.

Ibidem de libris Oratorijs: Factum est à me diligentissime diu, multumq; in manibus fuerunt.

Ibidem: Ex ijs libris, quos in manibus habeo.

Ibidem: Sic enim commutatus est totus scriptis meis, quæ in manibus habemus.

Idem Lentulo: Clodiū sic amplexabant', sic in manibus ha bebant, sic me præsente osculabantur, nō illi quidem, ut mi hi stomachum facerent, quē ego funditus perdidi: sed cer te ut facere se arbitrarentur.

Idē de Amicitia: Sed o Scæuola & Fanni affuistis, & in ma nibus est oratio.

Idem in Bruto: Sed ecce in manib⁹ uir, & præstātissimo in genio, & flagrante studio, & doctus à puero C. Gracchus.

Ti. Li. ab urbe cōdi. Cum tantum belli in manibus esset.

Ibidem: Id quod, in manibus erat, coegerunt bellum.

H 2   Idem de

Idem de bello Macedonico: Omissa de manibus res est.

Horatius: Ne uius in manibus non est, & mentibus haeret.

Plautus in Rudente: Mancipia habeo pro meis, nec manu
asserunt, quod est uendicare, & in libertate producere.

CIN manu est, hoc est, in potestate est.

Plautus in Amphitrite: In illis fides est, quibus est ea res
in manu.

Idem in Rudente: In manu mihi est mea.

Idem in Mercatore: Quia illi suam rem esse aequum est in
manu.

Ibide: Quia tibi in manu est quod credas: at ego quod di-
cam, id mihi mea in manu est.

Terentius in Ecyra: Tibi in manu est ne fiat.

Salustius in Iugurtino: Sed quoniā parum tuta per se pro-
bitas est, nec in manu mihi fuit Iugurta, qualis nūc foret.

Ibide: Verum id frustra an ob rem faciam, in manu uestra
est quirites.

Titus Liuius ab urbe condita: Ut sua cuiq; Respubli. in ma-
nu esset.

Idem de bello Punico: Cum in eorum manu res Siracusa-
na esset.

Idē ab urbe cōdīta: Sit an non sit, in uestra manu posuerūt.

Idem de bello Macedonico: Et uos in manu, & tutela, nō in
seruitio debetis habere eas.

Idem ab urbe condita: Laceratam Rempub. per magistra-
tus, quorum in manu sit.

Cælius Ciceroni: Quam uelis eū obligare in tua manu est.

CIN manus dare, incidere, uenire, notæ significationis est:
sed iij mo-

sed iij modi loquendi obseruandi sunt.

Plautus in Trinummo: Quid interest dare te in manus argentum amanti huiusmodi adolescenti animi impotis?

Cicero in Bruto: Nunq̄ enim libri illi in manus inciderūt.

Salustius in Iugurtino: Existimans Iugurtam ob suos tutados in manus uenire.

Plautus in Trinūmo: Dedi minas quadraginta adolescenti ipsi in manum.

Inter manus, est collatis simul manibus aliquē sublimem ferre. Aliquando per translationem Inter manus id significat quod esse in potestate. Versari uero inter manus est in usu esse. Modi sunt dicendi elegantissimi.

Plautus in Mostellaria: Abripite hunc intro actutum inter manus.

Cicero in Verrem: Itaq̄ erant exitus eiusmodi, ut aliis inter manus ē conuiuio tanq̄ ē prælio auferret, aliis tanq̄ occi sus relinqueretur.

Titus L. ab urbe condita: Inter manus domum allatus.

Vergilius: Ante oculos, interq; manus sunt omnia uestras.

Idem: Miratur, interq; manus & brachia uersat.

Cælius Ciceroni: Gener tamen quod ad ius pertineat, didæ scolam quandā, ut uerset inter manus habeat.

Pompo. de origine iuris, lege, Necessarium: Deniq; nec uersantur omnino scripta eorum inter manus hominum. & subdit: Reliquit. xl. uolumina, ex quibus plurima inter manus uersantur.

Ad manū est aliqd in pmptu esse, ut quasi manu teneat. Venire uero ad man⁹ est ad dimicādū, uel ad arma uenire.

H ; Cicero de

246 HADRIANVS CARDINALIS

Cicero de Oratore: Quē seruum sibi ille habuit ad manū.
Vitruuius: Alia enim ad manum species esse uidetur, alia in excelsō.

Idem: Si enim ita fuisset, non solum laudes, aut uitia animorum ad manū aspicerentur, sed etiam disciplinarū scientiæ.
Titus Liuius ab urbe condita: Adde quod Romanis ad manum domi supplementum esset.

Ibidem: Quod cocti ad manum fuit cibi, ferre militi licuit.
Idem de bello Macedonico: Quod cuiq; trepidanti ad manum uenisset.

Ibidem: Ut æque magna uis ad manum esset.

Cic. de Oratore: Nonnunq; etiam ea res ad manus, atq; ad pugnam ueniebat.

Vulpianus de pignoratitia actione, lege, Petenti mutuum, pecuniam creditorū cum ad manum debitor non haberet, species auri dedit.

Africanus ad Senatuscon. Velleianum, lege, Tutor: Deinde ego quia ad manum nummos non habebam, stipulanti tibi promisi.

Sub manu, id est quod ferè esse ad latus, expeditū, promptū in usum. Succedere autem sub manus, est aliquid bene, & ad optatum contingere.

Plancus Ciceroni: Adiūxi hæc in loco eligēdo flumē oppositū, ut haberē in quo mora trāsitus esset. Voconij sub manus ut essent, per quorū loca mihi fideliter pateret iter.

Plautus in Milite: Lepide hoc succedit sub manus negotiū.
Idem in Persa: Si quam rem accures sobrie, aut frugaliter, solet illa recte sub manus succedere.

Perma-

CPer manus est quod inepte dicitur, De manu
in manū, uel De manu unius in manū alterius.

Cæsar in commentarijs: Per manus tractus seruatur.

Ibidem: Nonnullæ de muris per manus demissæ, se se militibus tradebant.

Ibidem: Per manus seu, ac picis traditas glebas in ignem proijciebat.

Ti. Li. ab urbe condita: Si nobis cum urbe simul positæ, traditæq; per manus religiones nullæ essent.

Ibidem: Disciplina militaris tradita per manus iam inde ab initijs urbis.

CPræ manibus, hoc est quod insulte dicunt,
quod habebā in manibus.

Plautus in Bacchidibus: Reddidi patri omne aurum, quod mihi fuit præ manibus.

CPræ manu dare est quod uulgo dicunt, Ante omnia, uel Ante manum dare.

Teretius in Adelphis: Atq; huic paululum aliquid præ manu dederis unde utatur.

CAfferre man⁹ uero est iniçere man⁹, pulsare, uulnerare, interficere: In quo notandū est datuum post se requirere.

Cicero Attico: Sed non faciam, ut aut tuum animū angam querelis, aut meis uulneribus sæpius manus afferam.

Idé Cluentio: Omnes tui amici, necessarijç cognorūt Anca

rio, & Pacero pastorib⁹ hui⁹ Villicū uim, & man⁹ attulisse.

Ibidem: Aulum Briuum quendā cauponem de uia Latina questum esse dixisti, subornatis qui sibi à Cluentio, seruiscq; eius in taberna sua manus allatas esse dicant.

Idem Octa

Idem Octauio: Egoipse senatum sibi afferre manus coëgi.
Idem in Vat. testem: Teneas ne memoria tibi in conuentu
 Puteolis manus esse allatas.

Idē in Verrem: His ne rebus manus afferre nō dubitasti?
Idem de Officijs: Cum enim dando egere cœperūt, alienis
 bonis manus afferre coguntur.

Plancus Ciceroni: Qui quidem cū in fraudem se adductum
 uideret, manus quas iustius in Lepidi perniciē armasset, si/
 bi afferre conatus est.

Vulpia. de ijs qui notantur infamia, lege, Liberorum: Non
 solent aut lugeri (ut Neratius ait) hostes, uel perduellionis
 damnati, neq; suspēdiosi, neq; qui manus sibi attulerūt.

Varro de re rustica eodem sensu afferre dentes dixit: Canes
 prouerbium attollunt antiquum, uel etiam ut aperiant de
 Atheone, atq; in dominum afferant dentes.

Conferre manus, est congregari, & manum conserere. **I**nfer-
re uero manus est iniçere manus: & quandoq; idem signi-
 ficat quod afferre manus.

Ccicero pro Fonteio: Partim qui cum ipso M. Fonteio ferrū,
 ac manus contulerunt.

Idem in Catilinam: Senatus uim, ac manus intulisset.

Vulpia. de Senatuscon. Sillaniano, lege, Cum aliter: Si sibi
 manus quis intulit.

Idem: Si quis non metu criminis imminētis, sed tedijs uitæ,
 uel impatientia doloris sibi manus intulit.

Hircius in cōmen. M. Catonē Uticæ sibi manus intulisse.

Ccicero pro P. Quintio: Domino à familia sua manus illa-
 tas esse ante suos lares.

Dare ma-

CDare manus autem est dēdere se, & uitum fateri.

Plautus in Persa: Do manus.

Cicero ad Atticum: Aiebat illum primū scire diu multa contra, ad extremū autem manus dedisse, & affirmasse nihil se contra eius uoluntatē esse facturum.

Eidem: Sapiēter igitur quod manus dedisti, quodq; etiam ultro gratias egisti.

Idem de amicitia: Callidus ille, & occultus, ut se insinuet studiose cauendū est, neq; enim facillime cognoscitur: quippe qui etiā aduersando saepe assentiat, & litigare se simulans blandiat, atq; ad extremū det manus, uinciq; patiat.

Horatius: Iam iam efficaci do manus sciētiæ supplex.

Cæsar in cōmentarijs: Tandem dat Cotta manus, pmotus superiore sententia.

CTollere manus, & oculos, modi loquendi sūgnūm lāeticiæ significantes.

Cicero Cæsari: Sustulimus manus, & ego, & Balbus, tanta fuit oportunitas.

Idem Tironi: Literulæ meæ, siue nostræ, tuo desyderio oblanguerunt: hac tamen epistola, quam Acastus attulit, oculos paulum sustulerunt,

Titus Liuius ab urbe condita: Dicitur manus ad cælum tolens præcatus.

CPlena manu, hoc est
abunde, & affluenter.

Cicero Attico: At hercle alter tuus familiaris, q; plena ma-nu, q; ingenue, q; ornate nostras laudes in astra sustulit:

I **C**Inijcere

INIICERE manus.

Plautus in Truculento: Post id ego in te manū iniçiam.
 Cicero pro Roscio Comedo: Ipsa mihi ueritas manum inie-
 cit, & paulisper cōsistere, & cōmorari cogit.

Horatius: Incontinentes iniçiat manus.

Ti. Li. ab urbe condita: Accurrit, & manum iniecit.

Abstinere manus, & continere manus, idem pro-
pè significant quod cōtinere impetū animi.

Plautus in Trinūmo: Quod manu nō queunt tangere, tan-
 tum fas habent, quo manus abstineant.

In Amphitrio. Qui possim uideri huic fortis, ut à me absti-
 neat manus.

Idem in Truculento: Abstine hoc mulier manus.

In Casina: Abi, atq; abstine manus.

In Persa: Manū abstinere haud tamē quia mihi imperet.

Cicero in Vatinū testem: Ut manus à te homines uix ab-
 stinere possint.

Cato de re rustica: Alieno manus abstinere.

Terentius in Adelphis: Nō manus abstines Mastigia?

Cicero in Tusculanis: Ut Alexandrum Regē uidemus, qui
 cum interemisset Clitum familiarem suum, uix à se manus
 abstinuit.

Idē in Verrē: Manus à sodalis filio abstinere nō potuisti.

Ibidem: Abstineā in hoc iudicio manus, animo sq; ab hoc
 scelere nefario.

Ibidem: Qui Capitolio manus abstinere potuerit.

Ibidē: Nihil ægrius factū est multo labore meo, q; ut ma-
 nus ab illo appellatore abstinerentur.

Tibullus:

Tibullus: Abstineas auidas mors uiolenta manus.

Cicero in Catilinam: Quorum ego uix abste iamdiu manus, ac tela contineo.

Idem in Anto. Nunque profecto á me sacrilegas, atque impias manus abstinebit.

Titus Liuius ab urbe cōdita: Nocte audita ex delubro uox est, abstinerent manus.

Ibidem: Ut uix ab ijs abstineret manus.

TENDERERE manus.

Cæsar in commentarijs: Omnes maiores natu ex oppido egressi, manus ad Cæsarem tendere, & uoce significare coeperunt sese in eius fœdera, ac potestatē uenire.

Idem ibidē: Hedui manut tendere, deditio[n]ē significare.

Vergilius: Tendebantque manus ripæ ulterioris amore.

Ouidius de Fastis: Ille manus tendes astanti milite iusto, In coniuratos talia uerba dedit.

Titus Liuius ab urbe condita: Alij manus ad cælum tendere, deos incusantes.

Ibidem: Supinas manus ad cælum, ac deos tendentes.

Ibidem: Reas ad Capitolium manus tendimus.

Ibidē: Oēs manus ad consulē tendētes pleni lachrymarum.

Cic. in Catilinā: Supplex manus tendit patria cōmunitis.

ADMovere manus.

Titus Li. ab urbe cōdi. Primo religiose admouētes manus.

MEO, Reipub. nomine &c.

Meo, tuo, suo, Reipub. nomine, & huiusmodi, elegatis simile à ueteribus posita animaduerti: quæ quandoque id significat quod mea, tua, sua, Reipub. causa: quādoque lo-

I 2 ge alia,

ge alia, & ab hac diuersa significatione antiqui illis usi ui-
dentur: quod discrimen facile est ex subiectis autoritati-
bus agnoscere.

Cicero Terentiæ: Nam ego eo nomine sum Dirachij nocte
pore, ut q̄ celerrime quid agas audiam.

Idem in Verrem: Id mihi C. Verres eripuisti, atq; abstulisti
quo nomine abs te sextertium milies ex lege repeto.

Ibidem: Decem fiscos ad senatorem illum relictos esse Co-
mitiorum nomine.

Ibidem: Hoc palam iam dicitant se istum quem sciant esse
hominem improbissimū, hoc uno nomine absolui uelle,
ut ab Senatu iudicia per ignominiam, turpitudinemq; au-
ferantur.

Cæsar in commenta. Odisse etiam suo nomine Cæsarē, &
Romanos.

Paulus: Si certū petatur, lege, Lecta est: Si die suprascripta
summa P. Meuio, eiq; ad quē ea res pertinebit data, solu-
ta, satiue eo nomine factum nō erit: tunc eo amplius quo
post soluam pœnæ nomine in dies .xxv. denarios cente-
nos. & subdit: Quod competit usuraru nomine, ex die in-
terpositæ stipulationis præstetur.

Vulpianus de Iure iurando, lege, Ait Prætor: Quasi caluniæ
causa uentris nomine fuerit in possessione.

Idem de institoria actione, lege, Quicunq;: Si institoria cū
oleum uendidisset, annulum arræ nomine acceperit.

Cicero ad Atticū: Cum enim ille ad conciones cōfugisset, in
ijsq; meo nomine ad inuidiam uteretur: Dij immortales
quas ego pugnas, & quantas strages ædidi:

Catullus:

Catullus: Eo ne nomine Imperator unice fuisti, in ultima
Occidentis insula?

Brutus Ciceroni: Qua in re Cicero uir optime, ac fortissime,
mihiq; & meo nomine, & Reipub. charissime, nimis crede
re uideris spei tuæ.

Cicero in oratione pro domo sua: Dico esse odio ciuitati, nō
tam tuo, q; Reipub. nomine.

Idem de finibus bonorum & malorum: Quibus rebus intel-
ligitur, nec timiditatem, ignauiamq; uituperari: nec fortitu-
dinem, patientiamq; laudari suo nomine.

Idem in Catilinam: Bellum Po. Ro. suo nomine indixit.

Idem pro Gn. Planco: Ego me debere bonis omnibus fate-
or, sed etiam iij, quibus ego debo boni uiri, & ciues comi-
tij aedilitij aliquid se meo nomine debere Placo dicebāt.

Idem pro Cluentio: Res suo nomine in iudicium nunquam
est uocata.

Idem P. Septimio: Scæuolæ lité eo nomine esse æstimatā.

Idem in Vatinium testem: Non tam tuo, q; Reip. nomine.

C DE die, de nocte, & multa nocte.

Multa nocte, ad multam noctem, de nocte, noctu, de
die, frequenti est in usu hic dicendi modus apud bo-
nos autores.

Terentius in Adelphis: Apparare de die conuiuum.
des dages

Catullus: Vos conuiua lauta, sumptuosa, de die facitis.

Horatius: De medio potare die.

Cicero ad Atti. Cum se ille .vij. die uenisse à freto, & noctu
se introisse dixisset.

Terentius in Adelphis: Imo de nocte censeo.

I ; Sed &

Sed & Multus, plurimū candoris adferre potest orationis
unde Cice. de Ora. lib. ij. Nam qui incōcinnus aut multus
est, is ineptus esse dicitur.

Cice. Quinto fratri: Celerius q̄b si de nocte uigilassent: per-
ueniunt.

Idem Attico: In Comitium Milo de nocte uenit.

Eidē: Cum cœnāti mihi nūciasset Sextius se de nocte pro-
ficiſci.

Cæſar in cōmentarijs: De media nocte missus equitatus.

Ibidem: Reliquas de media nocte proficiſci iubet.

Horatius: Ut iugulēt homines surgūt de nocte latrones.

Idem: Vnde uxor media currit de nocte uocata.

Cice. Quinto fratri: Multa nocte cum Vibulio ueni ad Pō-
peium.

Idē Attico: Multa de nocte profectum esse ad Cæſarem.

Idem pro P. Sextio: Cum forum, Comitium, curiam multa
de nocte armatis hominibus, ac seruis plerisq; occupauis-
sent.

MMIHI aqua hæret.

Mhi aqua hæret, modus loquendi, uel prouerbium po-
tius, difficultatem significat contra morem in re facili
adhiberi. Cum enim aqua fluere, & labi soleat, hærere con-
tra suam naturam dicitur: id est rem difficilem fieri, quæ fa-
cilis potius esset.

Cicero ad Atticum: Mihi aqua hæret.

Idēm Quinto fratri: In hac causa mihi aqua hæret,

Idē de Officij: Dicit ille quidē multa multis locis, sed aqua
hæret (ut aiunt)

Adagia

Execrandi

EXECRANDI modus.

CModus execrandi, aut imprecādi antiquus, nō est prætermittendus.

Cicero in Antonium: Igitur est patronus L. Antonius, nam quidem illi pestem, clamori enim uestro assentior.

MERITO te amo. Merito tuo.

MErīto te amo, immerito me odiſti, merito tuo hoc tibi dono, immerito tuo tibi irascor: & quādoq; etiā merito tuo te odi, & nullo merito, modus est frequentissime à bonis illis usurpatus.

Plautus in Afinaria: Nemo me accusauit merito meo.

Idem in Aulularia: Quem senecta ætate ludos facias, haud merito meo.

Cic. pro P. Sextio: C. Cæsar, qui à me nullo merito alienus esse debebat, inimicissimus esse meæ saluti ab eodem quotidianis concionibus dicebatur.

Titus Liuius de bello Macedonico: Frater me accusat, nullo meo in se merito.

Plaut⁹ in Asinaria: Edepol pater merito tuo facere possum.

Ibidē: Cur tu (obsecro) imerito meo me morti dedere optas?

Idem in Casina: Immerito meo mihi hoc facis.

Titus Liuius de bello Macedoni. Indigne sibi, nec ullo suo merito insultatum ab omnibus esse.

Plautus in Cistellaria: Merito uestro amo uos.

Idē in Asinaria: Iube aduenire quæſo, meritissimo eius quæ uolet faciemus.

MITTERE sanguinem.

Mittere sanguinē, id ē qđ iā passim uulgo oēs ferē, extra here san-

here sanguinē dicunt, uel Græcanico uerbo Flebotomare;
Cicero Attico: Missus est sanguis inuidiæ sine dolore.

Eidem: Sic Appius prouinciam curauerit, sanguinē miserit:
quicquid potuit detraxerit.

Cornelius Celsus: Sanguinē incisa uena mitti nouum non
est: sed nullū morbum esse in quo nō mittat, nouum est.
Item mitti iunioribus, & fœminis uterus non gerentibus
uetus est.

Ibidem: Sed ut aliquādo primo die sanguinem mittere ne-
cessē est.

Ibidē: Mitti uero is debet, si totius corporis causa fit ex bra-
chio.

Ibidem: Mittere autem sanguinē cū sit expeditissimū usum
habenti, tamē ignaro difficultimum est.

PO S T hominū memoriā, post homines na-
tos, nostra memoria, Patrum memoria.

QVOD pleriq; omisso antiquo loquendi modo, Ab ho-
minum recordatione, Nostro tempore, patrum tem-
pore dicunt: Veteres illi, post hominū memoriā, post ho-
mines natos, nostra memoria, patrū memoria dicebāt.

Cicero in Pisonem: Instant post hominū memoriā paratis-
simi magnificentissimiq; ludi.

Idem in Verrem: Quod nemo unq; post hominum memo-
riam fecit.

Ibidem: Nemo unq; post hominum memoriam paratior,
uigilantior, copiosior.

Ibidem: Ut ego hunc unum eiusmodi reum post hominū
memoriam fuisse arbitrer, cui damnari expediret.

Idem, qua

Idem qua Senatui gratias agit post redditum suū: Qui me duo sceleratissimi post hominū memoriam nō Consules, sed latrones, nō modo deseruerunt in causa præsertim publica, & consulari, sed prodiderunt.

Idem ad Pontifices pro domo sua: Quid homini post homines natos turpissimo?

Ibidem: Sed erat res post homines natos pulcherrima.

Ibidem: Graue crimen est hoc, & uehemens, & post hominum memoriā, iudiciāq; de pecunijs repetundis constituta grauissimum.

Idem Plancus: Nihil post hominū memoriā gloriosius.

Idem pro eodem: Consules post hominū memoriā teterimi, atq; turpissimi.

Idem in Catilinam: In hoc autem uno post hominum memoriam maximo crudelissimo q; bello.

Idem de optimo genere Oratorum: Optimus longe post homines natos.

Idem in Antoniū: Duo teterima, & spurcissima capita post homines natos, Dolabella, & Antonius.

Idem pro Milone: Vnius post homines natos fortissimi viri.

Idem in Bruto: Longe autem post natos homines improbissimus Caius Seruilius Glaucia.

Idem in Vatinium testem: In omni memoria inauditum.

Idem pro P. Sextio: Ne huic tantæ multitudini, quāta mea memoria nunq; ullo in iudicio fuerit, deero.

Varro de re rustica: Sed ipse nostra memoria.

Cicerus de diuinatione: Memoria nostra templum Iunonis sospitæ

K Idem in

Idem in Vatiniū testem: Magnificentissime post hominū memoriā consulem factum.

Idē de Oratore: De senatu iussit educi quod eum ciuem negaret esse, quia memoriae sic proditum esset, quem pater suus, aut populus uendidisset, aut pater patratus dedisset ei nullum esse postliminium.

Salustius in Catilina: Sed mea memoria, ingenti uirtute, diuersis moribus fuere uiri duo, M. Cato, & C. cæsar.

Cicero pro Cor. Balbo: Multi etiam superiori memoria ciues Romani sua uoluntate indemnati, & incolumes ihs rebus relictis alias se in ciuitates contulerunt.

Idem pro Rabirio perduellione: Post hominum memoriam nullam maiorem.

Idem pro L. Mani. Quæ in omnibus hominib⁹ noua post hominum memoriam constituta sunt.

Idem in Catilinam: In hoc autem uno post hominum memoriam maximo, crudelissimo c̄p bello.

Idem in Catilinam: Bellum intestinum, ac domesticū post hominum memoriam crudelissimum, & maximum.

¶ MEIS uerbis.

Dicito illi salutem meis uerbis, modus est dicendi: quod etiam nunc dicit, Ex parte mea illū salutabis. Itidem, uoca illum meis uerbis, & pro parte mea.

Plautus in Amphitrione: Voca uerbis meis.

In Mercatore: Rogato meum patrem meis uerbis.

Terētius in Ecyra: Hunc euoca uerbis meis.

Cic. M. Marcello: Gratū mihi feceris, si uxori tuæ Iuniæ gravissimæ, atq; optimæ fœminæ meis uerbis eris gratulatus.

Idem Vati-

Idem Vatinio: Locutus sum, ut ei meis uerbis diceret.

Plautus in Amphitrione: Hunc tuis uerbis uoco.

In Bacchidibus: Scribe salutem tuo patri uerbis tuis.

Ccero Trebatio: Salutē mihi tuis uerbis nunciauerat.

Plautus in Milite: Matris uerbis Philocomasium accersito.

Curius Ciceroni: Tironē meum saluta nostris uerbis.

Ccero Attico: Epistolam meam iusserunt dari Dolobellæ: Vestorius ad me scripsit, ut iuberem mancipio dari seruo suo pro mea parte.

Titus Li. ab urbe condita: Qui quærerēt senatus uerbis.

Ibide: Qui iubérent consulum uerbis in proximos Montes fugere.

Ibide: Nunciarent senatus uerbis.

Ibide: Denunciarunt senatus uerbis.

Idē de bello Macedo. Abi nūcia meis uerbis, bello absistat.

MODVS agri.

Modus agri, ut in optimis libris repperi, est certa defini^{tio}, seu mensura agri, qua quot iugerum esset intellegi posset.

Plautus in Aulularia: Agri reliquit illi non magnū modū.

Ccero Attico: Etsi nihil scripsit nisi de modo agri.

Horatius in sermone: Hoc erat in uotis, modus agri non ita magnus.

Paulus de contrahenda emptione, lege, Qui fundum: Cum ipse emptori suo admetiretur, multo minorem modū agri q̄ putauerat inuenit.

Ibide: Et domino renūciaret quanto modus agri minor sit.

Ibide: Et ideo modo agri renunciet, & si in diebus tri-

ginta renūciasset minorem modum agri esse, cū quis multis post annis posse eū q̄ minoris modus agri fuisset repetere. Titus Liuius ab urbe condita: Necui maior cū quinquaginta iugerum agri modus esset.

MAGNVS numerus.

MAgnum numerum frumenti, uini, olei, ueteres illi dicebant: quem modum loquendi multi inuertentes, magnam quantitatem uel copiam passim dicunt.

Cicero pro Planco: Frumenti in summa charitate maximū numerum miseram.

Idem in Verrem: Dico magnum numerum frumenti.

Ibidem: Cuius iudicij metu magnus à multis frumenti numerus ablatus.

Ibidem: Frumenti tantus numerus imperio tuo datur, & cogitur.

Ibidē: Atq; ego nūc eum frumenti numerū, & eas publice pecunias Decumanis ab Herbitensibus datas esse dico.

Ibidem: Intellexistis innumerabilem frumenti numerū per triennium auersum à Republica esse.

Idem de officijs: Si exempli gratia vir bonus ab Alexandria profectus Rhodū, magnū frumenti numerū adduxerit.

Idem pro Fonteio: Maximum frumenti numerum ad Hispaniense bellum tolerandum imperauit.

Cæsar in cōmētarijs: Frumenti magnum numerū coēgit.

Hircius in cōmentarijs: Non poterant magnum numerum frumenti comparare.

Ibidem: Scipio magnū frumenti numerū habuerat.

Ibidem: Certo numero frumenti multat.

Ibidem: Ma

Ibidē: Magno numero frumenti onustos reçepit in castra.

Ibidem: Magno inuenti numero hordei, olei, uini, fici, paucō tritici.

CNUMMERVS uini.

Cicero in Anto. Maximus uini numerus fuit, permagnum optimi pondus argenti.

Vulpian⁹ de Tritico, uino, & oleo, lege, Si quis uinū: Si modo uini numero à testatore nō sunt habita. & subdit: Cetera quæ pro hominum affectione, & usu, numero uini habebuntur. & subdit: Quæ uini numero paterfamilias habuit.

CMISSVM facere.

Missum facere, est deponere, ac etiā à nostro cōsortio, familiaritate, potestate, arbitrio dimittere. Multi barbare dicunt dare licentiam, uel licentiare.

Cæsar Oppio: Gn. Magium Pompei præfectum deprehēdi: sed & meo instituto usus sum, & eū statim missum feci.

Cicero in Verrē: Deinde alij quæstus instituuntur ex uno genere nauali iudices, q̄b multi accipere à ciuitatibus pecunias, ne nautas darent, precio certo missos facere nautas missorū omne stipendium lucrari. & subdit: Certo precio sexcentos nummos nautarum missione constituere.

Ibidem: Ut illud missum faciam.

Terentius in Ecyra: Missam iram faciet.

Varro de re rustica: Columbas redire solere ad locum licet animaduertere, quod multi in theatro ē sinu missas faciunt.

K ; **C**Modice.

MODICE. *maetich*

MOdice Aduerbiū nō semp à pauco (ut uulgo credūt)
sed à modo quādoq; deducit: ut modestiā designet,
quæ inter parum & nimium uersat, non paucitatem.

Varro de re rustica: Furfures obiisciuntur modice, ne parum
aut nimium saturentur.

Ibide: Cum aēr est modice temperatus.

Ibide: Modica centuria ea ducentorum iugerum.

Plautus in Persa: Modice & modeste est melius uitā uiuere.

Ccero pro P. Silla: Quanq; à me timide, modiceq; diceſ.

Idem cōtra Rullum: Quare dignus uestro summo honore,
singulariç; iudicio ſim, ipſe modice dicam.

Idem ad Atticum: Modice, & infra mōdum.

Idem Tironi: Nos agemus omnia modice.

Ti. Li. de bello Punico: De ſe pauca, ac modice locutus eſt.

Ibide: Libertatē nec ſpernere modice, nec habere ſciunt.

Idem de bello Macedonico: Libertate modice utantur, tem-
peratam eam ſalubrem eſſe.

Ibide: Immodice, immodeſteq;

Ibide: Hac potestate immodice, ac ſuperbe Achei uſi ſunt.

MODICVM. *vogmīth*

MAliquādo tamē dicitur à bonis illis autoribus & Modicū
& modice, pro parum, & pro pauco.

Plautus in Milite: Modice ſapis.

Ccero Attico: Minæ Clodij, contéptioneſq; quæ mihi pro-
ponuntur, modice me tangunt.

Eidem: Sed ut modice cæteris utile eſt, tibi necesse eſt.

Eidem: Sed ea res modice me tangit.

Titus Li-

Titus Liuius de bello Macedonico: Comparauerat & Ty-
rannus modicam classem.

Ibidem: Ut modico ædito prælio in fugam inclinarent.

Ibidem: Refecti cibo sumpto, & modica quiete.

CMOVET me, non me impedit.

Mouet me, non me mouet, non me impedit, elegati mo-
do loquendi ponitur ab antiquis.

Cicero pro lege Manilia: Neq; me impedit eius Quirites
inimicum edictum,

Papinianus de cōditione furtiua, lege, Parui refert: Nec me
mouet præsens homo fuerit nec ne.

Caius de dāno infecto, lege, Si ædib⁹: Sed mouet me, quod
ipse meas ædes reficere possim.

CMORE maiorum, in morem. na vysse

MOre belluæ, more maiorum, & in morem dicebât, ad-
ditto quâdoq; genituo: aliqui inepte modo, & in mo-
dum dicunt.

Vergilius: Perq; duas in morem fulminis arctos.

Ouidius: Eunt anni more fluentis aquæ.

CNEMO.

CVm ut sæpe iā dixi, nihil aliud sit perfecta Latinitas, q̄
perfectoru illorum uirorū autoritas, qua certo dicendi
modo tanq; suo iure & pro arbitrio usi sunt: Consydera-
re, atq; obseruare maxime decet, quid, & quo modo dixe-
rint: Nemo quisq;, nemo homo, nō nemo, nemo unus, ne-
mo unus uir, quisq; unus, quiuis unus, quisq; omniū, alter
quisq; unus, unus aliquis. Quod rari post eos curauerunt, quare
eorum uel scripta uel dicta merito laude carent.

Nemo quisq;